את מי אביא תחתיו אלא מדה יתירה של לוג ומחצה היתה שם שבו היה מודד לחביתי כהן גדול לוג ומחצה בבקר לוג ומחצה בין הערבים אמרו לו חצי לוג היתה שם ואפשר לשער בחצי לוג אמר להם אף לדבריכם [ו](חצי לוג) [ז] ולוג לא יעשה רביעית היתה שם ואפשר לשער ברביעית אלא זה הכלל היה במקדש כלי שמשמש מדה זו אינו משמש מדה אחרת: (ר' אלעזר בר' צדוק אומר שתות היו בהין וכו'): מאי איכא בין רבי מאיר לרבי יהודה אמר ר' יוחנן בירושי מדות איכא בינייהו למאן דאמר ממטה למעלה קסבר בירושי המדות נתקדשו ורביעית יהיב ליה רחמנא למשה ואמר היה שער דקא עיילי להו בירוצין למאן דאמר ממעלה למטה קסבר בירושי מדות לא נתקדשו והין יהיב ליה רחמנא למשה ואמר ליה שער [ז] בהא דקא נפקי בירוצין אביי אמר דכולי עלמא בירושי המדות איכא למימר נתקדשו ואיכא למימר לא נתקדשו והכא במלאים קא מיפלגי מאן דאמר מלמעלה למטה קא סבר מלאים שלא יחסר ושלא יותיר ומאן דאמר ממטה למעלה מלאים שלא יחסר אבל יותיר מלאים קרינא ביה אמר מר רבי שמעון אומר לא היה שם הין שפיר קאמר להו ר"ש לרבנן ורבנן הוה הין דעבד משה לשמן המשחה דכתיב [ו]ושמן זית הין מר סבר כיון דלדורות לא הוה צריך לפי שעה הוא דעבריה ואיגנו ואידך [ח]כיון דהוה הוה אמר מר ואת מי אביא תחתיו לא סגיא דלא מעייל [ט]כדאמר רבינא גמירי שתי סמיכות בציבור הכא נמי גמירי דשבע מדות של לח היו במקדש ר' אלעזר בר' צדוק אומר שנתות היו בהין ולית ליה שבע מדות לית ליה ואי בעית אימא מאי שבע מדות שבע מדידות: **מתני'** [י]רביעית מה היתה משמשת רביעית מים למצורע ורביעית שמן לנזיר חצי לוג מה היה משמש חצי לוג מים למוטה וחצי לוג שמן לתודה [א]ובלוג היה מודד לכל המנחות [ב]אפילו מנחה של ס' עשרון נותן לה ס' לוג ר' אליעזר בן יעקב אומר אפילו מנחה של ס' עשרון אין לה אלא לוגה שנאמר [ג]למנחה ולוג שמן ששה לפר וארבעה לאיל ושלישה לכבש שלשה [ד] ומחצה למנורה [ה]חצי לוג לכל נר: **גמ'** יתיב רבי וקא קשיא ליה רבעית למה נמשחה אי מצורע חוץ

אף [ל]דבריכם חצי [ו]לוג [ולוג] [ל]לא יעשה שרביעית היתה שם. ורבנן סברי לגלח דמי [ם] כמדה של לוג ומתקה לן לריכה מגלח לחביתין מגלח מלי לוג לריך למילי טובא למיטוה ולמיטוה:

בירוצי מדות נתקדשו. למאן דאמר לה נתקדשו ניחא הא דאמר לקמן (לף 5.) מותר נסכים לקין מזבח ומפרש [מ] רבינו מייס בר ר' יוסי בירושי מדות דיש להן פדיון ולוקחין ממותר נסכים כדאשה לעולה ומקיזין מותו מגלח למאן דאמר נתקדשו קשיא הא מין להסס פדיון ויש לומר דמיירי בנסכי צבור ולא בית מתנה עליהן כדמפ' בירושלמי דמקליט ומייהו אם לנו מיפסלי בלינה כדמסיק לקמן לטעין מיפסלי בלינה ומדמיפסלי בלינה נמי יש לה לדקדק דמסבר בירושי מדות נתקדשו ואם תאמר ונגזור שמא יתמרו מוליאין מכלי שרת למול כדגזרינן התם לר' יוסי [ע] בלא בדנעקר ולעיל בפ' התודה (לף עט.): ויש לומר דהכא לא גזרינן לתמרו משום ר' ישמעאל דאמר לה יתמרו אלא שאני הכא דאיכא [ס]מצורע דר' יהודה דאמר מטמא שרץ אוכלין ומטמא באהל ואמר ליה יכיל שיכנסו ברביעית בירוצי' ונמצה שער חצי לוג ולוג עד ההין וכשאדם מערה שני כלים קטנים בכלי המחזיק שניהם יכול לשפוך לאלתר בגדול הכל עם הבירוצין בלי המתנה וכן השני הלכך צריך הגדול שיהיה גדול כדי לקבל השנים עם בירוציהן ולמאן דאמר ממעלה למטה קסבר בירושי ממעלה למטה לא נתקדשו והין יהיב ליה רחמנא למשה ואמר ליה שער [נ] בהא דקא נפקי בירוצין אביי אמר דכולי עלמא בירושי המדות איכא למימר נתקדשו ואיכא למימר לא נתקדשו והכא במלאים קא מיפלגי מאן דאמר מלמעלה למטה קא סבר מלאים שלא יחסר ושלא יותיר ומאן דאמר ממטה למעלה מלאים שלא יחסר אבל יותיר מלאים קרינא ביה אמר מר יחסר אבל יותיר מלאים קרינא ביה אמר מר רבי שמעון אומר לא היה שם הין שפיר קאמר להו ר"ש לרבנן ורבנן הוה הין דעבד משה לשמן המשחה דכתיב [ו]ושמן זית הין מר סבר כיון דלדורות לא הוה צריך לפי שעה הוא דעבריה ואיגנו ואידך [ח]כיון דהוה הוה אמר מר ואת מי אביא תחתיו לא סגיא דלא מעייל [ט]כדאמר רבינא גמירי שתי סמיכות בציבור הכא נמי גמירי דשבע מדות של לח היו במקדש ר' אלעזר בר' צדוק אומר שנתות היו בהין ולית ליה שבע מדות לית ליה ואי בעית אימא מאי שבע מדות שבע מדידות: **מתני'** [י]רביעית מה היתה משמשת רביעית מים למצורע ורביעית שמן לנזיר חצי לוג מה היה משמש חצי לוג מים למוטה וחצי לוג שמן לתודה [א]ובלוג היה מודד לכל המנחות [ב]אפילו מנחה של ס' עשרון נותן לה ס' לוג ר' אליעזר בן יעקב אומר אפילו מנחה של ס' עשרון אין לה אלא לוגה שנאמר [ג]למנחה ולוג שמן ששה לפר וארבעה לאיל ושלישה לכבש שלשה [ד] ומחצה למנורה [ה]חצי לוג לכל נר: **גמ'** יתיב רבי וקא קשיא ליה רבעית למה נמשחה אי מצורע

טעמא דר' ישמעאל משום דכתי' וטבל בדם הנפשר הנפשר בטבול יום הכא מיס שדם הנפשר מיכר בהן וכמה הן רביעית ומקטיר דרבנן דלא מיחלי טעו חלי לוג לכתוב התם גבי קטורת ונותן למזבח חלי לוג ומיס מן הכיור דר' יהודה סומר רביעית ומקטיר דלילי קטורת כלי כלי ממצורע ממש שיש להשוותה וקשה לפירוש זה [ג] למשוך גבי דתנן הכא ממתני' רביעית מים למצורע וחלי לוג לקטורת ועוד בגזיר בפ' שלשה מינין (דף לח.) קל חשיב גבי עשר רביעיות [ד] [רביעית] מים למצורע ופריך לעלי חשיב רביעית מים לקטורת ומפרש דנפלוגתא לן קמייתי מלמע [ם] דמצורע לאו בפלוגתא היא ומתה לף דנפלוגתא היא לן חשיב לה לנפלוגתא דוווקא קטורת פליגי דקתמר במתני' דר' יהודה דסם שממעט כמה כך ממעט במים הלא היה מיכר בחלי לוג מגל [ו] במצורע תע"ג דלכולי עלמא הוי ברביעית פליגי הכי דמר בעי מלמומית דס גמור ומר לן מיס מלא לפי' נחבטו במים וליכא מלא חוזתא בעלמא שים בו קלא מלמומית:

מי

אם מי מגיפ' מחסיו. להסלים שבעה מדות: **ולפפר לשער בחלי לוג.** שלשה מלאי לוגין בבוקר ושלשה בערב: **ולפפר לשער ברביעיות.** דד' רביעיות הוו לוג: **אלא.** לפיכך לא היה משער לחביתין בשלשה מלאי לוג ולא מלאי ברביעיות דזה הכלל היה במקדש וכו' ור' אלעזר בר' צדוק לית ליה הכא: **בירושי סמדות.** דכשממלאים את הכלי ביותר עופל מן המשקה שבתוכו לדופני הכלי מלילך ולילך וכשמעבירין חותו מהרה לתוך כלי אחר נופל [ב] המשקה בתוכו ואם לאו נופל לוג: **מיכל בייישו.** לר' יהודה לתמר מלמטה למעלה קסבר בירושי המדות נתקדשו [ה] כילד ברביעית [ו] יהיב ליה לחמנא למשה מקיש את הכלים ואמר ליה שער ברביעיות את המחזיק ויומדוד שני רביעיות ויעשה מהם מלי לוג ושוב לוג וכו' עד הין ושער אותו הין כ"כ גדול שיכנסו בירושין של כל אלו מדות לבירושין נתקדשו וכשנתמד [ז] מעברה שני כלים קטנים בכלי המחזיק שניהם יכול לשופכו לאלתר בגדול [ח] עם הבירושין וכן שני הכלי לריך הגדול המקבל שניהם להיות גדול כל כך שיקבל אותם ואת בירושיהם הילכך נתקדשו: **ומ"ד ממעלה למטה קסבר בירושי המדות לא נתקדשו והין יהיב ליה רחמנא למשה ואמר ליה שער.** ממנו את המחזיק מלי הין ורביעיות השיעים הסין וכיון דלריך לשפוך ממנה גדולה למלקח למשי שני כלים הין יכול לשפוך בגד אחת עם הבירושין לפי שזה כלי גדול וזה קטן ולריך לשפוך על יד ומתוך [ו] שממעטין [ם] נתפנין הבירושין מה שלף על הכלי כל שעה ולא היו עם בירושין וכיון דעפקי מ) בירושין וכיון דלא הוו הסם בירושין לא נתקדשו: **מיכל למימר נתקדשו ומיכל למימר לא נתקדשו כו'.** (ע) כדמפרשינן התם י): **במלאים קמיפלגי.** דכתיב (במדבר ז) שיעים כ) מלאים סלת [ח] וה"ה בשאר כלי [ט] מלן דאמר ממעלה למטה קסבר מלאים דוקא קרא במזרק שהוא כלי גה ל) שלא יפסר עם הסירוש לפי שהוא מלא ושוה בכולם: **ומלן דאמר ממטה למעלה קסבר שלא יפסר אבל יותיר.** שיעשה הגדול שיעור שני קטנים דבשני מלפ' ים בו יותר כל שהוא מבלא כדאמרי' [י] (שקלים פ"ג ה"ד) לענין [ב] שיש שקוקלין שקל שלם ביניהן שחייבין בקלבון משום הכלע דשני מלפי שחייבין ב' **מדידות.** בשל שקל: ו' **מדידות.** שלא יפסר לעשות כולם בכלי אחד: **מתני'** [י] **רביעיים** (ב) **מה סיפי ממשמש.** השמש קמשיב ממטה מ) למעלה (כדמיב בה מיס חיים): **תלי לוג.** לשיעור ג' רביעיות: **רביעיים מיס למצורע.** לכמיב [ויקרא יד] על מיס חיים במיס שיכול לס לפוד ביכר בהן שיעור מכמיס רביעיים: **שמן לנזיר.** משום דמזיר סיתה בשמ ג' יחות כמלה שבשתותה תלות וכקיבון ולא הוה לריך אלא לרביעית [א] רביעית לוג: **תלי לוג למוטה.** לכמיב גמירי לה: **גמ' רביעיים למה נמשחה.** שכל כלי המקדש נמשחו בשמן המשחה (ד) : סם בשביל רביעית מיס למצורע:

רש"י כת"י

[גמ'] אם מי מגיפ' מחסיו. להסלים שבע מדות: **כירושי המדות.** (המלא גודש) כשמודדין יין וממלא כלי ביותר יש בו בירושין ואם תיל מעבר בכלי גדול נמלאת בירושין בתוכו ואם לאו נופל לתלך בלמלא ס"ק ליה שער דיפקו בירושין: [דכתיב] **במלאים קא מיפלגי.** שיעים מלאים סלת וה"ה שאר כלי לשופכו ואינן נשפכין בו אחי לוג ושמכניסו בירושין ומוציאו ממנו ואינו נשפכין לתלך: ור"מ דמשיב אין ברביעית **ממלא** לוג **ואינן נשפכין** לתלך: **גמ' רביעיים למה נמשחה.** שכל כלי המקדש נמשחו בשמן המשחה (ד) : סם בשביל רביעית מיס למצורע:

רש"י כת"י

[גמ'] אם מי מגיפ' מחסיו. להסלים שבע מדות: **כירושי המדות.** (המלא גודש) כשמודדין יין וממלא כלי ביותר יש בו בירושין ואם תיל מעבר בכלי גדול נמלאת בירושין בתוכו ואם לאו נופל לתלך: **מיכל בייישו.** לר' יהודה לתמר מלמטה למעלה קסבר בירושי המדות נתקדשו [ה] כילד ברביעית [ו] יהיב ליה לחמנא למשה מקיש את הכלים ואמר ליה שער ברביעיות את המחזיק ויומדוד שני רביעיות ויעשה מהם מלי לוג ושוב לוג וכו' עד הין ושער אותו הין כ"כ גדול שיכנסו בירושין של כל אלו מדות לבירושין נתקדשו וכשנתמד [ז] מעברה שני כלים קטנים בכלי המחזיק שניהם יכול לשופכו לאלתר בגדול [ח] עם הבירושין וכן שני הכלי לריך הגדול המקבל שניהם להיות גדול כל כך שיקבל אותם ואת בירושיהם הילכך נתקדשו: **ומ"ד ממעלה למטה קסבר בירושי המדות לא נתקדשו והין יהיב ליה רחמנא למשה ואמר ליה שער.** ממנו את המחזיק מלי הין ורביעיות השיעים הסין וכיון דלריך לשפוך ממנה גדולה למלקח למשי שני כלים הין יכול לשפוך בגד אחת עם הבירושין לפי שזה כלי גדול וזה קטן ולריך לשפוך על יד ומתוך [ו] שממעטין [ם] נתפנין הבירושין מה שלף על הכלי כל שעה ולא היו עם בירושין וכיון דעפקי מ) בירושין וכיון דלא הוו הסם בירושין לא נתקדשו: **מיכל למימר נתקדשו ומיכל למימר לא נתקדשו כו'.** (ע) כדמפרשינן התם י): **במלאים קמיפלגי.** דכתיב (במדבר ז) שיעים כ) מלאים סלת [ח] וה"ה בשאר כלי [ט] מלן דאמר ממעלה למטה קסבר מלאים דוקא קרא במזרק שהוא כלי גה ל) שלא יפסר עם הסירוש לפי שהוא מלא ושוה בכולם: **ומלן דאמר ממטה למעלה קסבר שלא יפסר אבל יותיר.** שיעשה הגדול שיעור שני קטנים דבשני מלפ' ים בו יותר כל שהוא מבלא כדאמרי' [י] (שקלים פ"ג ה"ד) לענין [ב] שיש שקוקלין שקל שלם ביניהן שחייבין בקלבון משום הכלע דשני מלפי שחייבין ב' **מדידות.** בשל שקל: ו' **מדידות.** שלא יפסר לעשות כולם בכלי אחד: **מתני'** [י] **רביעיים** (ב) **מה סיפי ממשמש.** השמש קמשיב ממטה מ) למעלה (כדמיב בה מיס חיים): **תלי לוג למוטה.** לכמיב ג' רביעיות: **רביעיים מיס למצורע.** לכמיב [ויקרא יד] על מיס חיים במיס שיכול לס לפוד ביכר בהן שיעור מכמיס רביעיים: **שמן לנזיר.** משום דמזיר סיתה בשמ ג' יחות כמלה שבשתותה תלות וכקיבון ולא הוה לריך אלא לרביעית [א] רביעית לוג: **תלי לוג למוטה.** לכמיב גמירי לה: **גמ' רביעיים למה נמשחה.** שכל כלי המקדש נמשחו בשמן המשחה (ד) : סם בשביל רביעית מיס למצורע:

תורה אור השלם

1. וְקִדַּשְׁתָּ חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ וְשֶׁמֶן זַיִת הִין:
שמות ל כד
2. וְאִם דָּל הוּא וְאֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת וְלָקַח כֶּבֶשׂ אֶחָד אָשָׁם לִתְנוּפָה לְכַפֵּר עָלָיו וְעִשָּׂרוֹן סֹלֶת מָלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שָׁמֶן:
ויקרא יד כא

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מיכל למימר וכו' כדמפרשינן והכא במלאים וכו' וה"ה בשאר בלילה סמ"ד: (ב) ד"ה רביעיים השמש קמשיב כל"ל ותיבות מה סיפי משמשת ממקח ומיבות זה עם ד"ה אלי לוג ל"ל למוף דף פז קדם ד"ה כדי יהודה: (ג) ד"ה שמן למיר וכו' רביעיים לוג. ג"ב ע"ל דף עח ע"ב: (ד) ד"ה רביעיים למה וכו' משמשה הס"ד ואמ"ב מה"ד אי מצורע מס בשביל:

מוסף רש"י

גמירי שתי סמיכות בציבור. גמירי מקיש ג' סמיכות בנזיר, פר העלם דבר של צבור בסמיכ' (ויקרא ד) ומפני זקני העדה, ובעיר המשמח בסמיכ' (שם טו) ומעך מהכן את שתי ידיו וגו' שתי סמיכות מלבור הוא ואו ליכא שום סמיכה בלבור (לעיל 30:).

שיטה מקובצת

ג) לדברים חצי לוג לא ותיבת ולוג ל"ש: ד) בהין עד כאן לפר עד כאן לאיל עד כאן לכבש ותיבת וכו' נמחק: ה) שלשה לוג ומחצה למנורה אין בכלל שבע מדות אלא אגב דחשיב לוגין דפר ואיל וכבש חשיב נמי דמנורה. גליון: ו) תיבת ביצד נמחק: ז) בגדול והבירוצין ותיבת עם ל"ש: ח) שממחין: ם) טולה בלולה מ"ד במעלה כו' והשאר נמחק: ס) לענין שני שתותים ששוללין: י) דבור זה ל"ש ונמחק: יא) רביעית שמן הס"ד:

ב) ל"ק, ג) ס"ל מ"ז וס"ק גרסיס ושיך לסיס בסיומ"ק ולפו ל"ין דממלי היס וכן משמע מפיהל"ש, ג) לעיל 89: (לקמן 35:, ד) [לקמן קו:], ה) ל"ל עם המשקה לתוכו. ל"ק, ו) ל"ל רביעיים. ל"ק, ז) ל"ל מעבה כלי קטן בכלי המחזיק שניהם כו'. ל"ק, ח) ל"ל דקמלמר ד"ק נפקי. ל"ק, ט) ל"ל והכל במלאים והד"ת, י) ל"ל מלאים סולת מלן דאמר ממעלה כו'. ל"ק, יא) ל"ל לח כתיב והי"ה בשאר כלים. ל"ק, יב) ל"ל למעלה רביעיים ומפי לוג דהיינו וכו'. ל"ק, יג) במדבר ז, ד) ויקרא יד, טו) לעיל עח., ו) [לקמן פט., ז) כלן ל"ל ד"ה בלוג ד"ה ושלשה ד"ה ומפיל ד"ה שאם לפר, ח) במדבר טו, ו) לקמן קג., יא) ל"ל דממה. ל"ק, יב) ל"ל כי' מיים בה יוסף. ל"ק, יג) ועיין לקמן, יד) ל"ל במלת הלח דמעבר כו'. ל"ק, טו) ל"ל גבי שבאם. ל"ק, יו) ל"ל דהכל מתמנ' משיב רביעיים מים. ל"ל, יז) ל"ל דמסלמינא דלמ לפו ופלוגתא היא דוקא בפלוגתא פלוגיא כדקתמר במתני' ר' יהודה אומר ברביעיים כשם שאומר בלוגיא, יח) ל"ל מלמע הוי רביעיים ופליגי בסכי דמר בעי כו'. ל"ק,

ר' א מיי' פ"ג מהל' כלי המקדש הלכה יח:
ז ב מיי' שם:
ח ג מיי' שם הלכה ו ופ"ב מהלכות מעה"ק הלכה ח:
ד [מיי' פ"ג מהלכות מעידין הלכה יא]:

רבינו גרשום

ואפשר לשער בחצי לוג ג' חצאי לוג בבקר וג' חצאין בערב ואפשר לשער ברביעית ששה פעמים היינו [שלשה] חצאי לוג אלא מפני מה אינו משער בחביתין לא בחצי לוג ולא ברביעית שזה כלל היה במקדש וכו': בירושי מדות. הקצף שעל גבי המדה כשהיא מלאה יין: איכא ביניהה. לרבי יהודה דאמר ממטה למעלה קסבר בירושי מדות נתקדשו ורביעית יהב ליה רחמנא למשה ואמר ליה שיכנסו ברביעית בירושיה וממנה שער חצי לוג ולוג עד ההין וכשאדם מערה שני כלים קטנים בכלי המחזיק שניהם יכול לשפוך לאלתר בגדול הכל עם הבירושין בלי המתנה וכן השני הלכך צריך הגדול שיהיה גדול כדי לקבל השנים עם בירושיהן ולמאן דאמר ממעלה למטה קסבר בירושי המדות נתקדשו והין יהיב ליה רחמנא למשה ואמר ליה שיכנסו ברביעית בירושיה ומנה שער חצי לוג ולוג עד ההין ושלישית ההין וכיון דצריך לשפוך ממדה גדולה בשתי מדות קטנות כשמדלו לתוך אחת עם הבירושין לפי שזה כלי גדול וזה קטן וצריך לשפוך בנחת בהמתנה ולא היו שם בירושין והיינו דקא נפקי להו בירושין: והכא במלאים קא מיפלגי מאן דאמר ממעלה למטה קאמר מלאים שלא יחסר ושלא יותיר אלא הגדול כב' קטנים ומאן דאמר ממטה למעלה סבר מלאים שלא יחסיר אבל יותיר שיעשה הגדול יתר כמעט כדי שיחזיק ב' הקטנים דבב' חצאין יש בהן במעט יותר מהשלם דאמרינן משום הכרע ב' חצאי שקל: לא סגיא דלא מעייל. הא אמרן בין למר בין למר דלדורות לא הוה ביה צורך [ע] מאי טעמא מביא תחתיו. כדאמר רבינא גמירי וכו'. רביעית מים למצורע דאמרינן ושחט את הצפור האחת אל מים חיים במים שיהו דם צפור ניכר בהם ושיערו היינו רביעית מים: ורביעית שמן לנזיר דנזירות היתה באה שתי יודות כמצה של תודה: חצי לוג מים לסוטה כדאמרינן התם במסכת סוטה היה מביא פיילי של חרס ובה חצי לוג מים: רביעית למה נמשח בשמן המשחה אי בשביל רביעית מים של מצורע

ע) לעיל ל"ל מלמי לריך להסיף מחתיו וכו'.